

Nr 164.

Av herr **Jonsson** i Skedsbygd **m. fl.**, *angående påskyndande av pågående utredning rörande bidrag till byggande och underhåll av enskilda utfartsvägar.*

Vid 1936 års riksdag yrkades i motioner framlämnade i andra kammaren av Jonsson i Skedsbygd och i första kammaren av herr Holstenson (II:204 och I:65) att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte uppdraga åt 1935 års vägsakkunniga att oberoende av övriga till sakkunniga hänskjutna frågor skyndsamt utreda och avgiva förslag rörande bidrag av automobilskattemedel till underhåll av vissa enskilda vägar.

I motiveringen till denna motion påpekades huru transportförhållandena utvecklats på det senaste årtiondet, så att praktiskt taget alla tyngre transporter numera utföras med automobil, att belastningen å dessa enskilda vägar ökat i så hög grad, att de underhållningskyldige å dessa enskilda vägar fått sin vägbörda ytterligare utökad.

Det påpekades vidare den orättvisa, som vore rådande på detta område, när personer, bosatta vid dessa enskilda vägar, hade att i vanlig ordning erlægga dem påförd vägskatt för det allmänna vägunderhållet, samtidigt som de hade att fullgöra ett enskilt vägunderhåll, som i många fall droge större kostnader än berörda vägskatt.

Dessa fastigheter voro ändock i avsaknad av den fördel, som är förenad med att vara belägen vid en av allmänna medel underhållen väg. Det påpekades även att ett flertal av dessa vägar voro genomfartsvägar mellan befintliga allmänna sådana, och att det på grund härav ofta förekom att dessa enskilda vägunderhållare finge vidkännas kostnader för ett vägunderhåll, som vore av sådan beskaffenhet att det allmänna borde bidraga härtill.

De i motionen påpekade missförhållandena ha under den tid som förflutit sedan motionen avlämnades ytterligare aktualiserats. Automobiltrafiken har ytterligare tilltagit, och med detta trafikmedel söker man sig numera fram så gott som överallt. Så t. ex. ombesörja våra lantmannaorganisationer numera praktiskt taget all transport av kreatur, spannmål och mjölk medelst automobil, varjämte skogstransporterna i allt större utsträckning utföras med dessa fordon. Därjämte utföras hemtransporterna av lantbrukets förnödenheter på samma sätt.

Den belastning dessa enskilda utfartsvägar härigenom åsamkas är i många fall så stor, att vägarna icke förmå bära densamma. Ofta äro

dessa vägar så svagt byggda, att de icke tåla den allt tyngre trafiken, och de arbeten som skulle tarvas för att sätta dessa vägar i stånd att bära denna trafik alltför omfattande för att de enskilda skola kunna utföra dessa. I årets statsverksproposition begär kommunikationsministern ett anslag av 1,200,000 kronor såsom bidrag till förbättrande av enskilda utfartsvägar. Utan att underskatta betydelsen av detta anslag, som dock, därest detsamma skulle inom rimlig tid möjliggöra att lämna effektiv hjälp till åstadkommande av de arbeten som oundgängligen tarvas, behövde utgå med mångdubbelt belopp, vilja vi framhålla betydelsen av att även bidrag till underhållet lämnas.

De allmänna vägarna ha under de senaste åren ombyggt i mycket stor utsträckning och försatts i för automobiltrafiken lämpligt skick. Ännu återstår helt visst mycket att utföra, innan vårt vägnät blir fullbordat, om man ens kan tala om ett fullbordat vägnät i vårt vidsträckta land. Vi anse emellertid att utvecklingen på detta område gått väl ensidigt, i det man ofta lägger ned mycket stora omkostnader för att åstadkomma automobilautostrador, under det att man försummar att se till att den befolkning, vars produktion dock utgör en av huvudförsättningarna för vårt transportsystem, lämnas inte bara utan hjälp, utan därtill får sina bördor ytterligare utökade. Även de enskilda vägarna slitas för närvarande till övervägande del av automobilerna, och det synes oss rättvist att automobilskattemedel ställes till dessa vägars förfogande, såväl när det gäller förbättring av desamma, som till det årliga underhållet.

Det talas och skrives i våra dagar om flykten från landsbygden och om medel häremot. Ett medel och inte det minst effektiva torde vara att avlyfta de orättvisor, som i detta fall äro rådande, och skaffa de bygder som äro i avsaknad av allmän vägförbindelse sådana.

Då 1935 års vägsakkunniga icke ännu framkommit med förslag i denna viktiga fråga anse vi det viktigt att återigen framföra denna.

På grund av vad vi sålunda anfört få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att Kungl. Maj:t måtte anmoda 1935 års vägsakkunniga att skyndsamt framkomma med förslag rörande bidrag till byggande och underhåll av enskilda utfartsvägar.

Stockholm den 22 januari 1938.

Arvid Jonsson.

Oscar Tornegård.

Axel Hansson,
Rubbestad.

Emil Gustafson.

J. Johansson,
Onsjö.

Gust. E. Andersson.

Gustav Hallagård.